

0159**SET -**Total No. of Questions - **47**Total No. of Printed Pages - **6**Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - III
COMMERCE, Paper - I
(Telugu Version)
MODEL QUESTION PAPER

(For the Academic year 2021-22 only)

Time : 3 Hours**Max. Marks : 100**

పార్ట్ - I (మార్కులు 50)

సెక్షన్ - ఎ

(2×10=20)

క్రింది వాటిలో నుండి ఏవేని రెండు ప్రశ్నలకు 40 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

1. సొంత వ్యాపారం అనగానేమి? సొంత వ్యాపారం యొక్క లక్షణాలను సవివరంగా వివరించండి.
2. సహకార సంఘాల యొక్క ప్రయోజనాలు, పరిమితులను చర్చించండి.
3. భాగస్వామ్య సంస్థ యొక్క ప్రయోజనాలు, పరిమితులను చర్చించండి.
4. ప్రైవేట్ కంపెనీ మరియు పబ్లిక్ కంపెనీ యొక్క వ్యత్యాసాలను తెలపండి.
5. వ్యాపార విత్తము అనగానేమి? వ్యాపార సంస్థలలో దాని ఆవశ్యకతను వివరించండి.

సెక్షన్ - బి

(4×5=20)

క్రింది వాటిలో నుండి ఏవేని నాలుగు ప్రశ్నలకు 20 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

6. వ్యాపారం నిర్వచించండి. వ్యాపారం యొక్క లక్షణాలను వివరించండి.
7. వర్తకాన్ని నిర్వహించి, వివిధ వర్తక సదుపాయాల్ని వివరించండి.
8. వివిధ రకాల విదేశీ వర్తకాన్ని తెలపండి.
9. సొంత వ్యాపారం యొక్క ఏవేని ఐదు ప్రయోజనాలను వివరించండి.
10. ఏవేని ఐదు భాగస్థుల రకాలను వివరించండి.
11. ఏవేని ఐదు జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీ యొక్క ప్రయోజనాలను వివరించండి.

Turn Over

12. వ్యవస్థాపకుని యొక్క విధులను తెలపండి.
13. భారతదేశంలో MSME లకు అందించే వివిధ సదుపాయాలను చర్చించండి.
14. E-వ్యాపారం యొక్క లాభాలను వివరించండి.

సెక్షన్ - సి

(5×2=10)

క్రింది వాటిలో నుండి ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు 5 పంక్తులు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి.

15. వ్యాపారం అనగానేమి?
16. వృత్తి అనగానేమి?
17. విదేశీ వర్తకం అనగానేమి?
18. సొంత వ్యాపారం అనగానేమి?
19. సక్రియ భాగస్థుడనగా ఎవరు?
20. ప్రభుత్వ కంపెనీ అనగానేమి?
21. మూలధన సమీకరణం అనగానేమి?
22. నిర్వహణ మూలధనం అనగానేమి?
23. చిన్నతరహా వ్యాపార సంస్థ అనగానేమి?
24. E-వ్యాపారం అనగానేమి?
25. E-మార్కెటింగ్ అనగానేమి?

పార్ట్ - II (మార్కులు 50)

సెక్షన్ - డి

(1×20=20)

సూచన: ఈ క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

26. క్రింది అంకణా నుండి 31.12.2021 నాటి గాయిత్రీ ట్రేడర్స్ వారి ముగింపు లెక్కలను తయారు చేయండి.

డెబిట్ నిల్వలు	మొత్తం ₹	క్రెడిట్ నిల్వలు	మొత్తం ₹
ప్రారంభపు సరుకు	7,000	మూలధనం	1,00,000
కొనుగోళ్ళు	9,000	వడ్డీ	1,500
అద్దె	1,200	కొనుగోలు వాపసులు	500
జీతాలు	1,500	అమ్మకాలు	16,000
వేతనాలు	1,000	కమీషన్	1,000
కొనుగోలు రవాణా	1,050	రుణదాతలు	6,000
అమ్మకాల రవాణా	450		
భూమి, భవనాలు	50,000		
పెట్టుబడులు	20,000		
విడి పనిముట్లు	12,000		
డిస్కౌంట్	1,500		
వడ్డీ	500		
టెలిఫోన్ ఛార్జీలు	700		
ప్రింటింగ్, స్టేషనరీ	900		
ఫర్నిచరు	18,000		
అమ్మకాల వాపసులు	200		
	1,25,000		1,25,000

సర్దుబాట్లు:

1. ముగింపు సరుకు ₹ 12,000
2. చెల్లించవలసిన వేతనాలు ₹ 500
3. ముందుగా వచ్చిన వడ్డీ ₹ 600
4. రావలసిన కమీషన్ ₹ 400

Turn Over

సెక్షన్ - ఇ

(1×10=10)

క్రింది వాటి నుండి ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

27. నగదు పుస్తకం, పాస్బుక్ నిల్వల మధ్య తేడాలకు గల కారణాలను వివరించండి.
28. క్రింది వ్యవహారాల నుండి మూడు వరుసల నగదు పుస్తకం తయారుచేయండి.

2021		రూ.
అక్టో. 1	చేతిలో నగదు	10,000
	బ్యాంకులో నగదు	5,000
5	అమ్మకాలు	2,500
8	కొనుగోళ్ళు	1,800
11	బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసిన నగదు	6,000
19	సుధీర్ కు జారీచేసిన చెక్కు	3,800
	వచ్చిన డిస్కౌంట్	200
25	ఆఫీస్ అవసరాల కోసం బ్యాంకునుండి తీసిన నగదు	2,800
27	చెల్లించిన వేతనాలు	600
29	నగదుకి కొన్న ఫర్నిచరు	3,500
31	కార్టేజి ఖర్చులు చెల్లించినవి	400

29. M/s. మాధవి వారి 31.12.2021 నాటి బ్యాంకు నిల్వల సమన్వయ పట్టికను తయారు చేయండి.
(a) 31.12.2021 నాటి నగదు పుస్తకం నిల్వ ₹ 24,000.
(b) 25.12.2021 న జారీచేసిన చెక్కులు ₹ 10,000, 5.1.2022 నాటికి బ్యాంకుకి దాఖలు అయినవి.
(c) 21.12.2021 న బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేసిన ₹ 10,000 చెక్కు 8.1.2022 న అనాదరణ పొందింది.
(d) బ్యాంకు వసూలుచేసి క్రెడిట్ చేసిన పెట్టుబడులపై వడ్డీ ₹ 1,500 దీనికి నగదు చిట్టాలో పద్దు లేదు.
(e) పాస్ బుక్ లో మాత్రమే డెబిట్ అయిన బ్యాంకు చార్జీలు ₹ 120.

సెక్షన్ - ఎఫ్

(2×5=10)

క్రింది వాటి నుండి ఏదైనా రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

30. డెబిట్, క్రెడిట్ సూత్రాలను ఉదాహరణలతో తెలపండి.
31. వివిధ రకాల సహాయక చిట్టాలను వివరించండి.

32. అంకణా ద్వారా వెల్లడి అయ్యే వివిధ రకాల తప్పులను తెలపండి.

33. అకౌంటింగ్ వల్ల కలిగే ఏవేని ఐదు లాభాలను తెలపండి.

34. కింది సమాచారం నుండి భవాని ఖాతాను తయారుచేయండి.

2022	₹
జనవరి 1 భవాని నుండి రావలసిన మొత్తం	16,000
4 భవానికి అమ్మిన సరుకు	22,000
12 భవాని నుండి వచ్చిన వాపసులు	8,000
18 భవాని నుండి వచ్చిన నగదు	6,000
25 భవాని నుండి వచ్చిన చెక్కు	12,000
31 భవాని ఖాతా 10% డిస్కాంట్ తో పరిష్కరించడమైనది	

35. క్రింది వ్యవహారాల నుండి సాధారణ నగదు పుస్తకం తయారుచేయండి.

2022	₹
జనవరి 1 నగదుతో వ్యాపారం ప్రారంభం	50,000
2 రుక్మిణి నుండి వచ్చిన నగదు	950
5 నగదుకి కొన్న యంత్రం	6,000
9 సరుకు కొనుగోళ్ళు	20,000
12 నగదుకు అమ్మిన సరుకు	15,000
20 సుమన్ కు చెల్లించిన నగదు	3,900
25 చెల్లించిన అద్దె	3,000

సెక్షన్ - బి

(5×2=10)

క్రింది వాటి నుండి ఏవైనా రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

36. వ్యవహారం అనగానేమి?

37. అకౌంటింగ్ చక్రం అనగానేమి?

38. చిట్టా అనగానేమి?

39. డెబిట్ నోట్ అనగానేమి?

40. వర్తకపు డిస్కాంట్ అనగానేమి?

41. ఎదురుపద్దు అనగానేమి?

42. ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ అనగానేమి?

Turn Over

43. అంకణా అనగానేమి?
44. ఆకృత తప్పులు అనగానేమి?
45. సర్దుబాటు అనగానేమి?
46. తరుగుదల అనగానేమి?
47. క్రింది వ్యవహారాలకు చిట్టా పద్దులో నమోదు చేయండి.

2022

ఫిబ్రవరి	1	గణేష్ రూ. 80,000 ల నగదుతో వ్యాపారం ప్రారంభించాడు.	
	5	శివ నుండి కొన్న సరుకు	రూ. 6,000
	8	నగదుకు అమ్మిన సరుకు	రూ. 9,000
	12	చెల్లించిన వేతనాలు	రూ. 2,000